

Összefoglaló
az Európai Unió Bírósága szellemi tulajdont érintő ügyekben hozott ítéleteiről

2011/IV. negyedév

JOGÉRVÉNYESÍTÉSRE VONATKOZÓ ELŐZETES DÖNTÉSHOZATALI ÜGYEK

C-446/09. és C-495/09. sz. egyesített előzetes döntéshozatali ügyek – ítélet

A kérdést előterjesztő bíróság: Rechtbank van eerste aamleg te Antwerpen (Belgium), illetve Court of Appeal (Civil Division) (Egyesült Királyság)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Koninklijke Philips Electronics NV, illetve Nokia Corporation

Alperes: Lucheng Meijing Industrial Company Ltd. és társai, illetve Her Majesty's Commissioners of Revenue and Customs

Tényállás:

2002-ben a belga vámhatóság megvizsgált egy Kínából érkező villanyborotvakészülék-szállítmányt, amelyben a készülékek a Philips által kifejlesztett formatervezési mintákra hasonlítottak. A vámhatóság számára felmerült a gyanú, hogy kalózáruknak minősülnek, ezért lefoglalta azokat. A Philips eljárást indított a készülékek gyártásában és forgalmazásában részt vevő vállalkozások ellen, hogy a bíróság állapítsa meg szellemi tulajdonjogának megsértését.

2008 júliusában vizsgálat alá vontak a londoni repülőtéren egy Hong Kongból érkező és Kolumbiába tartó, mobiltelefonokat és azok kiegészítőit tartalmazó szállítmányt. Az árukön olyan megjelölés szerepelt, amely azonos a Nokia közösségi védjeggyel. A vámhatóság, mivel azt gyanította, hogy utánzatokról van szó, mintákat küldött a Nokia részére, amely ezt megerősítette és kérte az áruk lefoglalását. A hatóság a kérelmet elutasította, mivel nem volt bizonyíték arra vonatkozóan, hogy a szállítmányt az Unió piacán hoznák jogellenesen forgalomba. A Nokia a lefoglalás mellőzésére vonatkozó határozat bíróság előtt megtámadta.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Azon **harmadik országból származó áruk**, amelyek az Unióban védjegyoltalom alatt álló termék utánzatának minősülnek, vagy az Unióban szerzői jogi vagy szomszédos jogi oltalom alatt, illetve formatervezési mintaoltalom alatt álló termék másolatának minősülnek, **tekinthetők-e** az 1383/2003 rendelet értelmében, illetve annak hatálybalépése előtt a 3295/94 rendelet értelmében „**hamisított áruknak**” vagy „**kalózáruknak**” **pusztán abból a tényből kifolyólag, hogy az Unió vámterületére beléptetik azokat, miközben ott szabad forgalomba bocsátásukra nem kerül sor?**

Döntés:

Azon harmadik országból származó áruk, amelyek az Unióban védjegyoltalom alatt álló termék utánzatának minősülnek, vagy az Unióban szerzői jogi vagy szomszédos jogi oltalom alatt, illetve formatervezési mintaoltalom alatt álló termék másolatának minősülnek, nem tekinthetők a szóban forgó rendeletek értelmében „**hamisított áruknak**” vagy „**kalózáruknak**” **pusztán abból a tényből kifolyólag, hogy azokat az Unió vámterületére felfüggesztő eljárás keretében léptetik be. Ezen áruk ugyanakkor sérthetik a szóban forgó jogot és ezért „hamisított áruknak” vagy „kalózáruknak” tekinthetők amennyiben bizonyított, hogy**

azokat az Unióban történő forgalomba hozatalra szánják. Jelentőséggel bírhat ebből a szempontból különösen az, ha megerősítést nyer, hogy az érintett árukat egy uniós vásárló részére értékesítették, vagy uniós fogyasztók részére eladásra felkínálták, illetve hirdették, vagy pedig ha az érintett árukkal kapcsolatos iratokból vagy levelezésből kiderül, hogy az áruknak az uniós fogyasztók részére történő jogellenes forgalomba hozatalát tervezik. Ahhoz, hogy a döntésre jogosult szerv ezeknek a bizonyítékoknak és a szellemi tulajdonjog megsértését megvalósító egyéb tényeknek a létezését megvizsgálhassa, az intézkedés iránti kérelem alapján eljáró vámhatóságnak, amint tudomást szerez a jogsértés fennállásának gyanúját felvető körülményekről, fel kell függesztenie az érintett áruk forgalomba bocsátását vagy le kell foglalnia azokat. A jogsértést valószínűsítő körülmény lehet különösen az, hogy az áruk rendeltetési helyét nem jelentik be, nincsenek pontos információk az áruk gyártójának vagy fuvarozójának kilétéről, címéről, az érintettek nem működnek együtt a vámhatósággal, vagy akár az, hogy olyan adatok (irat, levélváltás) merülnek fel, amelyek arra utalnak, hogy megtörténhet ezen áruk uniós fogyasztók részére történő jogellenes forgalomba hozatala.

SZABADALMI JOGRA VONATKOZÓ ELŐZETES DÖNTÉSHOZATALI ÜGYEK

C-322/10. sz. előzetes döntéshozatali ügy – ítélet

A kérdést előterjesztő bíróság: Court of Appeal (Civil Division) (Egyesült Királyság)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Medeva BV

Alperes: Comptroller General of Patents, Designs and Trade Marks

Tényállás:

A Medeva 1990. április 26-án európai szabadalmi bejelentést tett a szamárköhögés kórokozója elleni acelluláris védőoltás előállítására szolgáló módszer vonatkozásában, amely hatóanyagként két antigén – a pertaktin és a hemagglutinin filamentum – bizonyos arányú kombinációjából áll, amely védőoltásként szinergikus hatást tesz elérhetővé. A szabadalmat az ESZH 2009. február 18-án adta meg, és az 2010. április 25-én járt le.

A Medeva az angol szabadalmi hivatalhoz öt kiegészítő oltalmi tanúsítvány (a továbbiakban: KOT) iránti kérelmet terjesztett elő, amelyek fő célkitűzése kiegészítő oltalom szerzése volt DTPa-IPV/HIB védőoltások vonatkozásában, amelyeket öt betegség ellen fejlesztettek ki. Kérelmei alátámasztására gyógyszerek forgalomba hozatalára vonatkozó engedélyeket mutatott be, amely gyógyszerek mindegyike tartalmazott a pertaktin és a hemagglutinin filamentum kombináción kívül más hatóanyagot is. Az angol hivatal elutasította a kért KOT-ok kiadását, megállapítva többek között négy kérelem esetében, hogy több alkotóelem, illetve hatóanyag van megjelölve az ezen alkotóelemekre vonatkozó említett KOT iránti kérelemben, mint amennyit az alapszabadalom igénypontjainak szövege tartalmaz, következésképpen ezek nem állnak az alapszabadalom oltalma alatt a 469/2009 rendelet 3. cikkének a) pontja értelmében. Az ötödik kérelem alátámasztására benyújtott forgalomba hozatali engedélyek pedig nem feleltek meg az említett rendelet 3. cikkének b) pontjában előírt feltételeknek, amennyiben többek között kilenc hatóanyagot tartalmazó gyógyszerekre vonatkoztak, azaz olyan védőoltásokra, amelyek nem csak a KOT iránti kérelemben és az említett szabadalom igénypontjaiban említett alkotóelemeket, illetve hatóanyagokat tartalmazták. A Medeva fellebbezett a döntés ellen.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. A gyógyszerek kiegészítő oltalmi tanúsítványáról szóló 469/2009/EK rendelet 3. cikkének a) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az, hogy valamely tagállam illetékes iparjogvédelmi hatósága **KOT-ot adjon akkor, ha a kérelemben említett hatóanyagok között olyan hatóanyagok találhatók, amelyek nem szerepelnek az ilyen kérelem alátámasztására hivatkozott alapszabadalom igénypontjainak szövegében?**

2. A 469/2009/EK rendelet 3. cikkének b) pontját úgy lehet-e értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az, hogy egy tagállam illetékes iparjogvédelmi hatósága **két hatóanyag kombinációjára vonatkozó KOT-ot adjon a hivatkozott alapszabadalom igénypontjai szövegében szereplő kombinációnak megfelelően, amikor az a gyógyszer, amelynek a forgalomba hozatali engedélyét a KOT iránti kérelem alátámasztására bemutatták, nem kizárólag e két hatóanyag kombinációját tartalmazza, hanem más hatóanyagokat is?**

Döntés:

1. A 469/2009 rendelet 5. cikke értelmében minden KOT az alapszabadalommal azonos jogokat biztosít, azonos korlátokkal és kötelezettségekkel. Ebből az következik, hogy ugyanezen rendelet 3. cikkének a) pontjával ellentétes az olyan hatóanyagokra vonatkozó KOT megadása, amelyek nem szerepelnek az említett alapszabadalom igénypontjainak szövegében. Hasonlóan, ha egy szabadalom két hatóanyagból álló kombinációra vonatkozik, de egyetlen olyan igénypontot sem tartalmaz, amely egyedileg e hatóanyagok egyikére vonatkozna, KOT nem adható ilyen szabadalom alapján külön az említett hatóanyagok egyikére. A rendelet **3. cikkének a) pontját** tehát úgy kell értelmezni, hogy azzal **ellentétes az, hogy egy tagállam illetékes iparjogvédelmi hatósága olyan hatóanyagokra vonatkozó KOT-ot adjon, amelynek nincsenek megemlítve az ilyen kérelem alátámasztására hivatkozott alapszabadalom igénypontjainak szövegében.**

2. Jelenleg a – különösen összetett betegségekre – forgalomba hozott gyógyszerek gyakran többfajta terápiás célú hatóanyag-kombinációkból állnak, amelyeket a betegeknek egyetlen készítményben be lehet adni. Hasonlóan a védőoltásokat, gyakran multivalens védőoltások formájában fejlesztik ki. Ha a KOT megadását meg kellene tagadni az ilyen alapszabadalom jogosultjától amiatt, hogy a gyógyszernek az e hatóanyagot vagy kombinációt első alkalommal forgalomba hozó kereskedelmi változatában az említett hatóanyag vagy az említett kombináció a gyógyszerben más hatóanyagokkal vagy kombinációkkal együtt van jelen, amelyek más terápiás célokat szolgálnak, és más hatályos alapszabadalom oltalma alatt állnak, vagy nem állnak hatályos alapszabadalom oltalma alatt, az említett rendelet fő célkitűzése, azaz a megfelelő védelem biztosítása a gyógyszerészeti kutatás ösztönzése érdekében és a közegészség folyamatos javításában döntő szerep vállalása, veszélyeztetve lenne. Egy ilyen eredmény nem lenne összeegyeztethető a rendeletnek a gyógyszerek KOT-jának bevezetésére vonatkozó alapvető célkitűzésével. A rendelet által előírt azon követelmény, miszerint a „termék”-nek gyógyszerként forgalomba hozatali engedély hatálya alá kell tartoznia, erősíti ezt a megközelítést, amennyiben az említett követelmény maga nem zárja ki, hogy e forgalomba hozatali engedély hatálya alá más olyan hatóanyagok is tartozzanak, amelyeket egy ilyen gyógyszer tartalmaz. Továbbá ugyanezen rendelet 4. cikkének megfelelően a KOT e forgalomba hozatali engedély hatálya alá tartozó „termék”-et kívánja oltalomban részesíteni, és nem magát a gyógyszert. A rendelet **3. cikkének b) pontját** ezért úgy kell értelmezni – feltéve, hogy az e cikkben előírt többi feltétel is teljesül –, hogy az említett cikkel **nem ellentétes az, ha valamely tagállam illetékes hatósága két hatóanyag kombinációjára vonatkozó KOT-ot ad a hivatkozott alapszabadalom igénypontjai szövegében szereplő kombinációnak megfelelően, amikor az a gyógyszer, amelynek forgalomba hozatali engedélyét a KOT iránti kérelem alátámasztására bemutatták, nem kizárólag e két hatóanyag kombinációját tartalmazza, hanem más hatóanyagokat is.**

C-422/10. sz. előzetes döntéshozatali ügy – *ítélet*

A kérdést előterjesztő bíróság: High Court of Justice, Chancery Division (Egyesült Királyság)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Georgetown University, University of Rochester, Loyola University of Chicago

Alperes: Comptroller General of Patents, Designs and Trade Marks

Tényállás:

A jogvita lényege – hasonlóan a C-322/10. sz. ügyben leírt tényálláshoz – az, hogy az angol szabadalmi hivatal elutasította a felperesek részére a KOT megadását azzal az indokkal, hogy azok a gyógyszerek, amelyeknek a forgalomba hozatali engedélyét bemutatták, a szóban forgó KOT iránti kérelmekben említett hatóanyagokon felül több hatóanyagot tartalmaztak.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

A 469/2009/EK rendelet 3. cikkének b) pontját lehet-e úgy értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az, ha egy tagállam illetékes iparjogvédelmi hatósága **a hivatkozott alapszabadalom igénypontjai szövegében szereplő hatóanyagra vonatkozó KOT-ot ad, amikor az a gyógyszer, amelynek a forgalomba hozatali engedélyét a KOT iránti kérelem alátámasztására bemutatták, nem kizárólag e hatóanyagot tartalmazza, hanem más hatóanyagokat is?**

Döntés:

A rendelet **3. cikkének b) pontját** úgy kell értelmezni – feltéve, hogy az e cikkben előírt többi feltétel is teljesül –, hogy az említett cikkel **nem ellentétes az**, ha valamely tagállam illetékes hatósága **a hivatkozott alapszabadalom igénypontjai szövegében szereplő hatóanyagra vonatkozó KOT-ot ad, amikor az a gyógyszer, amelynek forgalomba hozatali engedélyét a KOT iránti kérelem alátámasztására bemutatták, nem kizárólag e hatóanyagot tartalmazza, hanem más hatóanyagokat is.** (A döntés indokolása megegyezik a C-322/10. sz. ügyben leírtakkal)

C-630/10. sz. előzetes döntéshozatali ügy – *végzés*

A kérdést előterjesztő bíróság: High Court of Justice, Chancery Division (Egyesült Királyság)

Az alapeljárás felei:

Felperes: University of Queensland, CSL Ltd

Alperes: Comptroller General of Patents, Designs and Trade Marks

Tényállás:

A jogvita lényege – hasonlóan a C-322/10. sz. ügyben leírt tényálláshoz – az, hogy az angol szabadalmi hivatal elutasította a felperesek részére a KOT megadását vagy azért, mert a szóban forgó hatóanyagok kombinációját mint olyant az érintett szabadalmak nem írták elő, vagy azért, mert a kérelmek olyan egyedi hatóanyagokra vonatkoztak, amelyeket mint olyanokat az érintett szabadalmak önmagukban nem írtak elő, miközben a KOT iránti kérelmek alátámasztására benyújtott forgalomba hozatali engedélyek más hatóanyagokat tartalmazó olyan gyógyszerekre vonatkoztak, amely hatóanyagokat mint olyanokat egyik szabadalom sem írt elő.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. A 469/2009/EK rendelet 3. cikkének a) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az, hogy valamely tagállam illetékes iparjogvédelmi hatósága **KOT-ot adjon akkor, ha a kérelemben említett hatóanyagok között olyan hatóanyagok találhatók, amelyek nem szerepelnek az ilyen kérelem alátámasztására hivatkozott alapszabadalom igénypontjainak szövegében?**

2. A 469/2009/EK rendelet 3. cikkének b) pontját lehet-e úgy értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az, ha egy tagállam illetékes iparjogvédelmi hatósága **a hivatkozott alapszabadalom igénypontjai szövegében szereplő hatóanyagra vonatkozó KOT-ot ad, amikor az a gyógyszer, amelynek a forgalomba hozatali engedélyét a KOT iránti kérelem alátámasztására bemutatták, nem kizárólag e hatóanyagot tartalmazza, hanem más hatóanyagokat is?**

3. Egy termék előállítására szolgáló **eljárásra vonatkozó alapszabadalom esetén a KOT megadása szempontjából**, különösen a rendelet 1. cikkének c) pontjára tekintettel, **szükséges-e az, hogy ezen eljárás lehetővé tegye a „termék” közvetlenül ezen eljárással történő előállítását?**

Döntés:

1. A rendelet **3. cikkének a) pontját** úgy kell értelmezni, hogy azzal **ellentétes az, hogy egy tagállam illetékes iparjogvédelmi hatósága olyan hatóanyagokra vonatkozó KOT-ot adjon, amelynek nincsenek megemlítve az ilyen kérelem alátámasztására hivatkozott alapszabadalom igénypontjainak szövegében.**

2. A rendelet **3. cikkének b) pontját** úgy kell értelmezni – feltéve, hogy az e cikkben előírt többi feltétel is teljesül –, hogy az említett cikkel **nem ellentétes az, ha valamely tagállam illetékes hatósága a hivatkozott alapszabadalom igénypontjai szövegében szereplő hatóanyagra vonatkozó KOT-ot ad, amikor az a gyógyszer, amelynek forgalomba hozatali engedélyét a KOT iránti kérelem alátámasztására bemutatták, nem kizárólag e hatóanyagot tartalmazza, hanem más hatóanyagokat is.**

3. Egy termék előállítására szolgáló eljárásra vonatkozó szabadalom esetén a rendelet **3. cikkének a) pontjával ellentétes az, hogy KOT-ot adjanak egy – az e szabadalom igénypontjainak szövegében szereplő, a szóban forgó eljárással előállított terméktől eltérő – termékre.** Az, hogy ezen eljárás lehetővé teszi-e a termék közvetlen előállítását, e tekintetben nem bír jelentőséggel. Ha az alapszabadalom tárgya tehát valamely termék – azaz gyógyszer hatóanyaga vagy hatóanyagainak kombinációja – előállítására szolgáló eljárás, nem adható KOT az oltalom alatt álló eljárással előállított, de az alapszabadalom igénypontjaiban nem szereplő egyéb termékekre (hatóanyagokra).
(A döntés indokolása megegyezik a C-322/10. sz. ügyben leírtakkal)

C-442/11. sz. előzetes döntéshozatali ügy – kérelem

A kérdést előterjesztő bíróság: High Court of Justice (Egyesült Királyság)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Novartis AG

Alperes: Actavis UK Limited

Tényállás:

A Novartis többfajta valsartan-tartalmú gyógyszerkészítményt forgalmaz, többek között a Diovant és a Co-Diovant. A Diovan egyedüli hatóanyagként tartalmaz valsartant, míg a Co-Diovan egy másik hatóanyaggal, a hidroklorotiaziddal kombinálva tartalmazza azt. A valsartan szabadalmi oltalom alatt állt, ez volt az alapszabadalom a kiegészítő oltalmi tanúsítvány (a továbbiakban: KOT) szempontjából. A szabadalomnak nem volt igénypontja a

valsartan és a hidroklorotiazid kombinációjára, és a leírásban sem szerepelt sehol a kombináció. Azonban egy valsartan és hidroklorotiazid tartalmú gyógyszer sértette volna a szabadalmat. A KOT a szabadalom lejártával lépett hatályba.

A jogvita a felperest illető KOT hatályát érinti, a KOT terjedelméről szól. Az Actavis a szabadalom lejártát követően jelezte egy olyan generikus gyógyszer kibocsátása iránti szándékát, amely valsartan és hidroklorotiazid kombinációja. A felperes eljárást kezdeményezett az alperes ellen azt állítva, hogy egy ilyen gyógyszer sértene a KOT-ot. Az Actavis azt állítja, hogy a KOT olyan gyógyszerekre vonatkozik, mint a Diovan, amelynek egyedüli hatóanyaga a valsartan, azonban nem vonatkozik olyan gyógyszerekre, mint a Co-Diovan, mely kiegészítő hatóanyagként hidroklorotiazidot is tartalmaz.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Amennyiben **KOT**-ot adtak ki egy hatóanyag vonatkozásában egy, a 469/2009/EK rendelet értelmében vett termékre, a tanúsítvány **által** a rendelet 5. cikke alapján **biztosított jogokat sérti-e** a rendelet 4. cikke szerinti oltalom tárgya vonatkozásában

- **az a gyógyszer, amely az adott hatóanyagot** (a jelen ügyben a valsartant) **egy vagy több hatóanyaggal** (a jelen ügyben a hidroklorotiaziddal) **kombinációban tartalmazza; vagy**

- **csak az a gyógyszer, amely a hatóanyagot** (jelen ügyben a valsartant) **egyedüli hatóanyagként tartalmazza?**

NÖVÉNYFAJTA-OLTALOMRA VONATKOZÓ ELŐZETES DÖNTÉSHOZATALI ÜGYEK

C-140/10. sz. előzetes döntéshozatali ügy – ítélet

A kérdést előterjesztő bíróság: Hof van Cassatie (Belgium)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Greenstar-Kanzi Europe NV

Alperes: Jean Hustin, Jo Goossens

Tényállás:

A Nicolai NV nemesítője egy új almafajtának, a Nicoternek. Ez az egyetlen olyan almákat termő fajta, amelyeket Kanzi védjegyoltalom alatt álló megjelöléssel értékesítenek, amennyiben azok megfelelnek a meghatározott minőségi követelményeknek. A fajta, illetve a védjegy felhígulásának elkerülése érdekében a hasznosítás során szigorú korlátozásokat érvényesítenek a fák termelését, a gyümölcsök termesztését, minőségének megőrzését, értékesítését illetően.

A fajtahoz kapcsolódó oltalmi jogot a Nicolai apportként bevitte a Better3fruit NV nevű cégbe, amely jelenleg jogosultja a növényfajta-oltalomnak, továbbá az almák tekintetében bejelentett Kanzi védjegyek.

2003-ban a Better3fruit és a Nicolai kizárólagos hasznosítási szerződést kötött az almafák termesztésére és értékesítésére. 2004 decemberében a Nicolai 7000 darab Nicoter fajtájú almafát adott el J. Hustinnak, a jogügylet alapján a vevőt semmiféle külön előírás nem kötötte a Kanzi alma termesztését és értékesítését illetően.

2005-ben a Better3fruit és a Nicolai közötti hasznosítási szerződés megszűnt, és a GKE szerezte meg a kizárólagos hasznosítási jogokat az almafák tekintetében.

2007. december 4-én megállapításra került, hogy J. Goossens Kanzi megnevezéssel jelölt almát értékesít; kiderült, hogy az almát J. Hustin szállította neki. Ez alapján a GKE bitorlási

keresetet indított J. Hustinnal és J. Goossensszel szemben. Az ideiglenes intézkedés iránti kérelmet elbíráló bíróság megállapította a jogsértést. A fellebbviteli bíróság e határozatot megváltoztatta, mivel úgy vélte, hogy a Nicolai nem teljesítette a hasznosítási szerződésben vállalt kötelezettségeit, az alperesek nem követtek el bitorlást, hiszen velük szemben nem lehet hivatkozni a kizárólagos hasznosítási szerződésben átvett korlátozásokra. A GKE felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. A közösségi növényfajta-oltalom jogosultja vagy hasznosítója **indíthat-e bitorlási keresetet valamely olyan harmadik személlyel szemben, aki az anyagot egy másik hasznosítótól szerezte meg, és ez utóbbi az anyag eladásánál nem tartotta be a jogosult és ez utóbbi hasznosító között létrejött hasznosítási szerződésben szereplő feltételeket, illetve korlátozásokat?**

2. A bitorlás megítélését illetően **van-e jelentősége** annak, hogy az értékesített vagy átengedett anyag tekintetében tevékenységet folytató **harmadik személy tudott-e vagy tudnia kellett-e a hasznosítási szerződésben szereplő feltételekről vagy korlátozásokról?**

Döntés:

1. A közösségi növényfajta-oltalmi jogokról szóló 2100/94/EK rendelet rendelkezéseit [94. cikk, 11. cikk (1) bekezdés, 13. cikk (1)-(3) bekezdés, 16., 27. és 104. cikk] olyan feltételek esetén, mint az alapeljárás tárgyát képezők, úgy kell értelmezni, hogy a **jogosult vagy a hasznosító bitorlási keresetet indíthat azzal a harmadik személlyel szemben, aki az anyagot egy másik olyan hasznosító közvetítésével szerezte, aki megsértette az azon hasznosítási szerződésben szereplő feltételeket vagy korlátozásokat**, amelyet ez utóbbi hasznosító korábban a jogosulttal kötött, **amennyiben a szóban forgó feltételek vagy korlátozások közvetlenül az érintett növényfajta közösségi oltalmának lényegi sajátosságaira vonatkoztak**, amelynek megítélése a kérdést előterjesztő bíróság feladata. Ha a bíróság azt állapítja meg, hogy az oltalom alatt álló anyagot a hasznosító olyan feltétel vagy korlátozás megsértésével engedte át, amely közvetlenül az oltalom alapvető elemeire vonatkozott, akkor azt a következtetést kell levonni, hogy az anyag hasznosító általi átengedése a jogosult hozzájárulása nélkül történt, és így a jogosult jogai nem merültek ki. A hasznosítási szerződés egyéb jellegű szerződéses rendelkezéseinek megsértése viszont nem képezi akadályát a jogosult jogai kimerülésének.

2. A rendelet 94. cikkének (1) bekezdése határozza meg azokat a feltételeket, amikor a jogosult bitorlási keresetet indíthat a bitorlóval szemben. Ugyanezen cikk (2) bekezdése felsorolja azokat az eseteket, amikor a jogosult ezen felül keresetet indíthat a bitorlóval szemben az okozott kár megtérítése iránt. Ez utóbbi akkor lehetséges, ha a bitorló szándékosan vagy gondatlanul követte el a cselekményt. A két bekezdés összevetéséből megállapítható, hogy az első esetben hiányoznak a szubjektív elemek, tehát a bitorlás megítélését illetően **nincs jelentősége annak, hogy az a harmadik személy, aki az értékesített vagy átengedett anyag tekintetében folytatta a tevékenységet, tudott-e vagy tudnia kellett-e a hasznosítási szerződésben szereplő feltételekről vagy korlátozásokról.**

SZERZŐI JOGRA VONATKOZÓ ELŐZETES DÖNTÉSHOZATALI ÜGYEK

C-457/11-460/11. sz. előzetes döntéshozatali ügyek – kérelem

A kérdést előterjesztő bíróság: Bundesgerichtshof (Németország)

Az alapeljárás felei:

Felperes: VG Wort

Alperes: Kyocera Mita Deutschland GmbH, Epson Deutschland GmbH, Xerox GmbH

Tényállás:

A felek közötti jogvita tárgyát az képezi, hogy a nyomtató- és rajzgépek (különösen ábrák megjelenítésére szolgáló készülékek) azon másológépek körébe tartoznak-e, amelyek tekintetében szerzői jogdíjat kell fizetni. A felperes közös jogkezelő szervezetként a hozzá csatlakozott szerzők és kiadók szerzői jogait kezeli. Az alperesek általuk Németországban gyártott vagy külföldről Németországba importált nyomtató- és rajzgépeket forgalmazznak. A felperes az alperesektől többek között az alperesek által 2001. április 1-je óta Németországban forgalomba hozott nyomtató- és rajzgépek típusára és számára vonatkozó információk közzétételét, valamint annak megállapítását kéri, hogy az alperesek a másológépek tekintetében járó díjazásként részére valamennyi ilyen készülék tekintetében meghatározott összeget kötelesek fizetni.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. Már olyan esetek vonatkozásában is **figyelembe kell-e venni** az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló **2001/29 EK irányelvet a nemzeti jog értelmezése során, amely az irányelv hatálybelépését (2001. június 22.) követően, de 2002. december 22-től való alkalmazhatóságát megelőzően** történtek? (Az irányelv rendelkezéseit mindazon művek tekintetében alkalmazni kell, amelyek 2002. december 22-én a tagállamok jogszabályai alapján oltalom alatt állnak, nem érinti azonban a 2002. december 22. előtt végzett cselekményeket és szerzett jogokat.)

2. Az irányelv 5. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett, **valamely fotómechanikai vagy ehhez hasonló hatású eljárással végzett többszörözésnek minősül-e a nyomtatógéppel, illetve számítógéppel végzett többszörözés?**

3. A második kérdésre adandó igenlő válasz esetén: akkor is teljesülhetnek-e a többszörözési jog alóli, az irányelv 5. cikkének (2) és (3) bekezdésében foglalt kivételek, illetve korlátozások eseteiben járó méltányos díjazással szemben az irányelv által támasztott követelmények az EU Alapjogi Chartájának 20. cikkéből fakadó egyenlő bánásmódhoz való alapvető jogra figyelemmel, ha nem a nyomtatógépek, illetve számítógépek gyártói, importőrei és forgalmazói, hanem a többszörözésre alkalmas készülék-együttes valamely más készülékének vagy több más készülékének gyártói, importőrei és forgalmazói a megfelelő díjazás kifizetésének kötelezettjei?

4. Már az irányelv 6. cikkében meghatározott **műszaki intézkedések alkalmazásának lehetősége is megszünteti-e** az irányelv 5. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett **méltányos díjazás feltételét?**

5. **Megszűnik-e a méltányos díjazás feltétele** [az irányelv 5. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontja] **és lehetősége** [lásd az irányelv (36) preambulumbekzdését], **amennyiben a szerzői jogok jogosultja kifejezett vagy hallgatólagos formában hozzájárulását adta művei többszörözéséhez?**

VÉDJEJYJOGRA VONATKOZÓ ELŐZETES DÖNTÉSHOZATALI ÜGYEK

C-119/10. sz. előzetes döntéshozatali ügy – ítélet

A kérdést előterjesztő bíróság: Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Frisdranken Industria Winters BV

Alperes: Red Bull GmbH

Tényállás:

A Red Bull cég a RED BULL védjegy alatt energiatalt gyárt, és azzal kereskedik. A Winters egy olyan vállalkozás, amelynek a fő tevékenysége dobozoknak az általa vagy más által gyártott italokkal történő úgynevezett „megtöltése”. A Winters a Smart Drinks (a Red Bull versenytársa) megbízásából dobozokat töltött fel üdítőitalokkal. Ebből a célból a Smart Drinks üres dobozokat és azokhoz tartozó kupakokat szállított a Wintersnek, amelyeket különböző megjelölésekkel, díszítésekkel és feliratokkal láttak el, továbbá a Smart Drinks szállította az üdítőital sűrítményét is. A Winters ezután a Smart Drinks utasításai szerint bizonyos mennyiségű sűrítményt töltött a dobozokba, azokat vízzel, illetve szénsavval töltötte fel, és lezárta. Ezt követően újra a Smart Drinks rendelkezésére bocsátotta a feltöltött dobozokat, amelyeket az később a Benelux-térségen kívüli államokba exportálta.

Winters Smart Drinks részére végzett tevékenysége – ami a jelen ügyet érinti – kizárólag az ismertetett feltöltési eljárásból állt. Az áruk értékesítése és/vagy a Smart Drinks vagy más részére történő szállítása nem képezte a tevékenysége részét.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

A 89/104/EGK irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy **valamely harmadik személy megrendelésére és annak útmutatásai szerint olyan csomagolásokat feltöltő szolgáltatásnyújtó**, amelyeket e harmadik személy bocsát a rendelkezésére, aki e csomagolásokon előzőleg egy védjegyként oltalomban részesített megjelöléssel azonos vagy ahhoz hasonló megjelölést helyezett el, maga is e megjelölésnek az e rendelkezés alapján megtiltható használatát végzi?

Döntés:

Az alapügyben az érintett megjelölések a védjegyekkel nem azonosak, így az irányelv 5. cikk (1) bekezdése a) pontjának alkalmazása kizárt, ezért a jelen ügy keretében a Bíróságnak kizárólag az 5. cikk (1) bekezdése b) pontjának értelmezéséről kellett határoznia. Ezzel kapcsolatban a Bíróság megállapította, hogy **az a szolgáltatásnyújtó, aki** olyan körülmények között, mint amelyekről az alapügyben szó van, arra korlátozódik, hogy **a védjegyekhez hasonló megjelölésekkel már ellátott dobozokat harmadik személy megrendelésére és útmutatásai szerint feltöltson**, egyszerűen a végtermék előállításának egy technikai részét hajtja végre, anélkül, hogy a legkisebb érdeke is fűződne az említett dobozok külső megjelenéséhez és különösen az azokon szereplő megjelölésekhez. Ezért a szolgáltatásnyújtó maga **nem végzi e megjelöléseknek az irányelv 5. cikke értelmében vett „használatát”, hanem csupán annak szükséges feltételeit teremti meg, hogy e harmadik személy ilyen használatot végezhesen**. A védjegyekhez hasonló megjelölésekkel ellátott dobozok feltöltése természeténél fogva nem hasonlítható olyan szolgáltatáshoz, amely az ilyen megjelölésekkel ellátott áruk forgalmazásának az elősegítésére irányul, és különösen nem jelenti az e megjelölések és a feltöltési szolgáltatás közötti kapcsolat létrehozását. A feltöltést végző vállalkozás ugyanis nem jelenik meg a fogyasztók előtt, ami kizár minden, e szolgáltatások és az említett megjelölések közötti képzettségét.

C-307/10. sz. előzetes döntéshozatali ügy – főtanácsnoki indítvány

A kérdést előterjesztő bíróság: The Appointed Person by the Lord Chancellor

Az alapeljárás felei:

Felperes: The Chartered Institute of Patent Attorneys

Tényállás:

A felperes védjegybejelentést tett az IP TRANSLATOR megjelölés lajstromozása céljából a Nizzai Osztályozás 41. osztályában „Nevelés; szakmai képzés; szórakoztatás; sport- és kulturális tevékenységek”, azaz a fejezetcím tekintetében. A bejelentést a hivatal elutasította, mivel álláspontja szerint a bejelentés vonatkozhat, és annak vonatkoznia kell nem csak a felperes által megjelölt szolgáltatásokra, hanem minden egyéb olyan szolgáltatásra is, amely a 41. osztályba tartozik, így a fordítási szolgáltatásokra is. Nem merült fel azonban arra vonatkozó bizonyíték, hogy a megjelölés a fordítási szolgáltatások tekintetében történő használata révén a bejelentés napját megelőzően megszerezte volna a megkülönböztető képességet, illetve a felperes nem kérelmezte e szolgáltatásoknak az árujegyzékből történő kizárását sem.

A felperes fellebbezést nyújtott be, melyben arra hivatkozott, hogy a fordítói szolgáltatások általában nem tekinthetők „nevelési”, „szakmai képzési”, „szórakoztatási”, „sporttevékenységi” vagy „kulturális tevékenységi” szolgáltatásnak.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. Szükséges-e a védjegybejelentés hatálya alá tartozó különböző áruk és szolgáltatások sajátos fokú egyértelműséggel és pontossággal történő meghatározása, és ha igen, milyen sajátos fokú egyértelműséggel és pontossággal?

2. **Megengedhető-e a Nizzai Megállapodás alapján létrehozott Áruk és Szolgáltatások Nemzetközi Osztályozása fejezetcímei általános kifejezéseinek használata a védjegybejelentés hatálya alá tartozó különböző áruk vagy szolgáltatások meghatározása céljából?**

3. Szükséges-e vagy megengedhető-e az említett fejezetcímek általános kifejezéseinek ilyen használatát a BPHH elnöke által 2003. július 16-án kiadott 4/03. sz. közleménnyel összhangban értelmezni?

Főtanácsnoki indítvány:

1. A 2008/95/EK irányelv és a 207/2009/EK rendelet rendelkezéseit úgy kell értelmezni, hogy **azokat az árukat és szolgáltatásokat, amelyekre a védjegyoltalmat igénylik, úgy kell meghatározni, hogy az megfeleljen az egyértelműség és a pontosság követelményének, amely lehetővé teszi a hatáskörrel rendelkező hatóságok és a gazdaság szereplői számára, hogy a védjegy által biztosított oltalom terjedelmét pontosan meghatározzák.** Ezeknek a követelményeknek megfelel a bejelentő, ha minden olyan árura és szolgáltatásra kiterjedő listát készít, amelyre oltalmat igényel, továbbá teljesülnek a feltételek az áruk és szolgáltatások oly módon történő meghatározásával is, amely a hatóságok és a gazdaság szereplői számára lehetővé teszi az érintett áruk és szolgáltatások alapvető jellemzőinek és tárgyának meghatározását.

2. Az irányelvet és a rendeletet úgy kell értelmezni, hogy az **nem zárja ki** annak lehetőségét, **hogy a bejelentő a védjegybejelentés hatálya alá tartozó áruk és szolgáltatások meghatározása céljából a fejezetcímek általános kifejezéseit használja, amennyiben ez megfelel az egyértelműség és pontosság követelményének.**

3. A BPHH elnökének a fejezetcímek általános kifejezéseinek használatáról szóló 4/03. sz. közleménye nem biztosítja a védjegy lajstromozása céljából megkövetelt egyértelműséget és pontosságot.

C-553/11. sz. előzetes döntéshozatali ügy – kérelem

A kérdést előterjesztő bíróság: Bundesgerichtshof (Németország)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Bernhard Rintisch

Alperes: Klaus Eder

Tényállás:

Az ügy felperese táplálékkiegészítő termékeket forgalmaz PROTI és PROTIPLUS szóvédjegyek, valamint Proti Power szó-és ábrás védjegy jogosultjaként. A felperes állítása szerint a PROTIPLUS megjelölést grafikusán ábrázolt alakban, a Proti Power megjelölést pedig tisztán szóvédjegyként használta. Az alperes hasonló termékek vonatkozásában, a lajstromozott Protifit megjelölés jogosultjaként működő forgalmazó. A felperes az elsőbbséget élvező védjegyére hivatkozással kéri az alperes védjegye törlését és a megjelölés használatának tiltását. Kérelmét elsődlegesen a PROTI védjegyből eredő jogaira alapítja. Az alperes a PROTI védjegy használatának hiányára hivatkozik.

A jelen ügyben felmerült jogvita lényege, hogy a PROTIPLUS és a Proti Power védjegy használata a PROTI védjegy használatának tekinthető-e. A bíróság álláspontja szerint ez elvileg lehetséges a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 89/104/EGK irányelv 10. cikke (2) bekezdése a) pontja szerint, amelynek alapján használatnak minősül a védjegy olyan alakban történő használata is, amely a lajstromozott alaktól csak a megkülönböztető képességet nem érintő elemekben tér el. A használattal szemben támasztott követelmények tehát látszólag fennállnak, mivel a PROTIPLUS és a Proti Power megjelölés a PROTI védjegytől való eltérése ellenére e védjegy megkülönböztető jellegét nem változtatja meg, és a felperes az előbbi két védjegyet ténylegesen használta a Protifit védjegy lajstromozását megelőzően. Az eljáró bíróság ugyanakkor nem biztos ezen értelmezés helyességében.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Úgy kell-e értelmezni a 89/104/EGK irányelv 10. cikkének (1) bekezdését és (2) bekezdésének a) pontját, hogy azzal általánosságban ellentétes az olyan nemzeti rendelkezés, amely szerint **akkor is valamely védjegy (1. védjegy) használatából kell kiindulni, ha a védjegyet olyan alakban használják, amely a lajstromozott alaktól csak a védjegy megkülönböztető képességét nem érintő módon tér el, és a védjegyet a használt alakban (2. védjegy) szintén lajstromozták?**

C-561/11. sz. előzetes döntéshozatali ügy – kérelem

A kérdést előterjesztő bíróság: Juzgado de lo Mercantil de Alicante (Spanyolország)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Fédération Cynologique Internationale

Alperes: Federación Canina Internacional de Perros de Pura Raza

Tényállás:

A felperes a társaság neve és annak rövidítése (FCI) használatával kutyák tenyésztése és kiképzése, illetve kutyakiállítások szervezése osztályba tartozó közösségi védjegy jogosultja. Az alperes kutyák törzskönyvezése osztályba sorolandó spanyol nemzeti védjegy jogosultja, szintén a neve rövidítéséből eredő FCI elnevezéssel, ezen kívül hasonló közösségi védjegy jogosultja is lett. A felperes közösségi védjegyének bitorlása, valamint az alperesi védjegy törlése iránti kérelmeket terjesztett elő arra hivatkozva, hogy az alperes védjegyei összetéveszthetők az övével, ezért az alperes megsértette a felperes védjegyoltalomból eredő jogait. Az eljáró bíróság számára nem világos, hogy a 207/2009/EK rendelet 9. cikke (1)

bevezetése alkalmazásában a jogosult védjegye védelme érdekében felléphet-e azzal szemben, aki jogosultja egy másik, az előzővel összetéveszthető védjegynek, vagy ez utóbbi személy csak akkor lehet alanya védjegybitorlási keresetnek, ha a védjegyet korábban vagy egyidejűleg törlik. Ha a bíróság a spanyol gyakorlatban követett "lajstromozási mentesség" elvét fogadja el, a felperes kérelmét el kell utasítania, mert annak alapján nem lehet megtiltani az alperes számára a hatályosan lajstromozott közösségi védjegyének használatát. Erre tekintettel az eljáró bíróság azzal a kérdéssel fordul a Bírósághoz, hogy a jogosult fordulhat-e olyan harmadik személy ellen, aki olyan megjelölést használ, amely összetéveszthető, vagy ellenkezőleg, addig nem tiltható meg a másik védjegy használata, amíg azt nem törlik.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Valamely **közösségi védjegy jogosultjának a közösségi védjegyről szóló 207/2009/EK rendelet 9. cikkének (1) bekezdésében biztosított kizárólagos joga kiterjed-e bármely harmadik személyre, aki olyan megjelölést használ, amely összetéveszthető vagy ellenkezőleg, ki kell zárni azt a harmadik személyt, aki ilyen, javára közösségi védjegyként lajstromozott megjelölést használ, ameddig a későbbi védjegyet nem törlik?**

FORMATERVEZÉSI MINTÁK OLTALMÁRA VONATKOZÓ ELŐZETES DÖNTÉSHOZATALI ÜGYEK

C-198/10. sz. előzetes döntéshozatali ügy – végzés

A kérdést előterjesztő bíróság: Corte d' Appello di Milano (Olaszország)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Cassina S.p.a.

Alperes: Alivar S.r.l., Galliani Host Arredamenti S.r.l.

Tényállás:

A Cassina S.p.a. 2002-ben eljárást indított az alperesek ellen, arra hivatkozva, hogy ő a híres építész, Le Corbusier formatervezési alkotásai felhasználási jogának kizárólagos jogosultja. Állítása szerint az A. Studio S.r.l. (jelenleg: Alivar S.r.l.) társaság „Alivar Museum” védjegy alatt olyan bútorokat gyártott és – a Galliani Host Arredamenti S.r.l. társaság weboldalán keresztül – olyan termékeket árusított, amelyekkel kapcsolatban a felperest illették meg a kizárólagos jogok.

A bíróság álláspontja szerint a 2007. február 15-i 10. törvényrendelet hatályba lépéséig érvényben volt a „korlátozás”, amely 2001. április 19-től számított tíz évig engedélyezte azon ipari formatervezési mintáknak megfelelően létrehozott olyan termékek gyártását, forgalmazását, amelyek a fenti dátumot megelőzően a közkinccs részét képezték vagy közkinccsé váltak, és hogy a fent említett 2007. évi jogszabály hatályba lépését követően tilos ezen időpontot követően létrehozott termékek további gyártása és forgalmazása. Az eljáró bíróság megállapítása szerint jelen ügyben 2007. február 15-ig jogszerű a védett alkotások létrehozása (gyártása), és csak ezen időpontot követően nem megengedett a további gyártás. A felperes fellebbezést nyújtott be az ítélet ellen.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. A formatervezési minták oltalmáról szóló 98/71/EK irányelv 17. és 19. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy **egy tagállamnak biztosított azon lehetőség, hogy önállóan határozza meg e védelem terjedelmét és feltételeit, magában foglalhatja-e magának a védelemnek a kizárását, ha valamely, az e formatervezési minta tárgyát képező termékhez**

fűződő szerzői jog jogosultja által fel nem hatalmazott harmadik személy az adott államban már gyártott és forgalmazott ezen, az átültető nemzeti jogszabály hatályba lépésének napját megelőzően a közkinccs részévé vált formatervezési mintáknak megfelelően előállított termékeket?

2. A 98/71/EK irányelv 17. és 19. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy egy tagállamnak biztosított azon lehetőség, hogy önállóan határozza meg e védelem terjedelmét és feltételeit, magában foglalhatja-e magának a védelemnek a kizárását, ha valamely, az e formatervezési minta tárgyát képező termékhez fűződő szerzői jog jogosultja által fel nem hatalmazott harmadik személy az adott államban már gyártott és forgalmazott ezen formatervezési mintáknak megfelelően előállított termékeket, feltéve, hogy e kizárás az előhasználati jog korlátai között kerül meghatározásra?

Döntés:

A formatervezési minták oltalmáról szóló **98/71/EK irányelv** 17. cikkét úgy kell értelmezni, hogy **nem teszi lehetővé valamely tagállamnak, hogy kizárja vagy korlátozza a formatervezési mintáknak a védelmét** olyan – a formatervezési minta tárgyát képező termékhez fűződő szerzői jog jogosultja által fel nem hatalmazott – harmadik személy irányában, aki az adott államban már gyártott és forgalmazott ezen, az átültető nemzeti jogszabály hatályba lépésének napját megelőzően a közkinccs részévé vált formatervezési mintáknak megfelelően előállított termékeket.

C-488/10. sz. előzetes döntéshozatali ügy – *főtanácsnoki indítvány*

A kérdést előterjesztő bíróság: Juzgado de lo Mercantil de Alicante (Spanoyország)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Celaya Empananza y Caldos Internacional SA

Alperes: Proyectos Integrales de Balizamiento SL

Tényállás:

A felperes lajstromozott, közúti jelzés formájából álló közösségi formatervezési minta (útjelző bója) jogosultja 2006. október 26-ai elsőbbséggel. Az alperes 2007 végéig forgalmazta a H-75 jelölésű henger alakú útjelző bóját. Mivel a felperes úgy vélte, hogy az nem kelt eltérő összbnyomást a saját mintájától, 2008 januárjában peren kívül felszólította az alperest a használat beszüntetésére.

Az alperes 2008. április 11-én bejelentést tett egy útjelző bóját ábrázoló formatervezési minta vonatkozásában, amelyre utóbb oltalmat szerzett. Az alperes által forgalmazott útjelző bóják pontos másai a közösségi formatervezési oltalom alatt álló mintájának, a felperes azonban jogsértőnek tartja őket, mert a tájékozott fogyasztókban nem keltenek eltérő összbnyomást a felperesi mintához képest.

A jelen ügyben a jogvita tárgya az, hogy a közösségi formatervezési mintáról szóló 6/2002/EK rendelet 19. cikke által biztosított kizárólagos jogra bármely harmadik személlyel szemben lehet-e hivatkozni, vagy nem tartozik a 19. cikk hatálya alá az olyan harmadik személy, akinek javára későbbi elsőbbséggel minta van bejegyezve, de oltalmát nem semmisítették meg.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. A valamely lajstromozott közösségi formatervezési minta oltalma által biztosított kizárólagos jog megsértése miatt indult eljárásban a 6/2002/EK rendelet 19. cikke (1) bekezdésében említett **hasznosítás harmadik személyek részére történő megtiltásához való jog kiterjed** valamennyi olyan harmadik személyre, aki valamely olyan más

formatervezési mintát használ, amely nem kelt a fogyasztókban eltérő összbemomást, vagy pedig e tilalom alól kizárt az a harmadik személy, **aki olyan, a javára később lajstromozott közösségi formatervezési mintát használ, amelynek oltalmát nem semmisítették meg?**

2. Az előbbi kérdésre adott válasz független a harmadik személy szándékától vagy a harmadik személy eljárása függ azáltal, hogy meghatározó, hogy a harmadik személy azt követően jelentette be és lajstromoztatta a későbbi formatervezési mintát, hogy megkapta a korábbi közösségi formatervezési minta jogosultjától e korábbi formatervezési mintából eredő jogok megsértése miatt a termék forgalmazásának beszüntetésére irányuló peren kívüli felszólítást?

Főtanácsnoki indítvány:

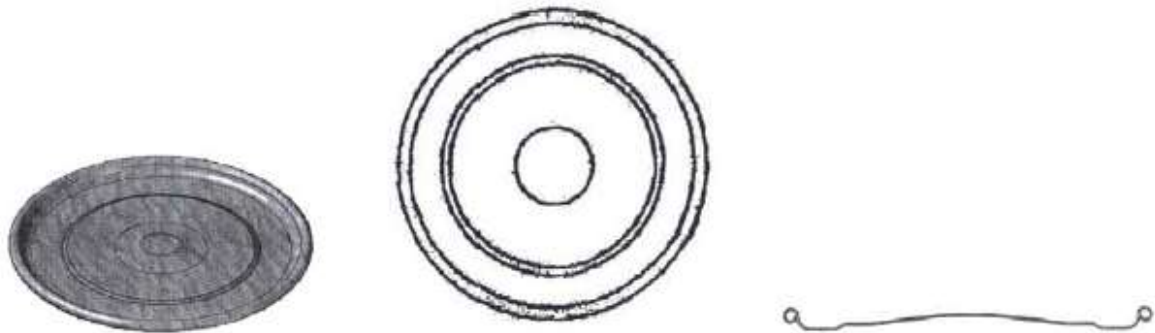
A 6/2002/EK rendelet 19. cikke (1) bekezdésében említett **hasznosítás harmadik személy részére történő megtiltásához való jog olyan harmadik személlyel szemben is érvényesíthető, aki a javára később lajstromozott közösségi formatervezési mintát használ.** Ennek nem feltétele a későbbi formatervezési mintaoltalom megsemmisítése. Ezzel összefüggésben irreleváns mind a harmadik személy szándéka, mind az a körülmény, hogy a későbbi formatervezési minta bejelentésére azt követően került sor, hogy a harmadik személyt peren kívül felszólították a termék forgalmazásának beszüntetésére.

FORMATERVEZÉSI MINTAOLTALOMRA VONATKOZÓ ÍTÉLET

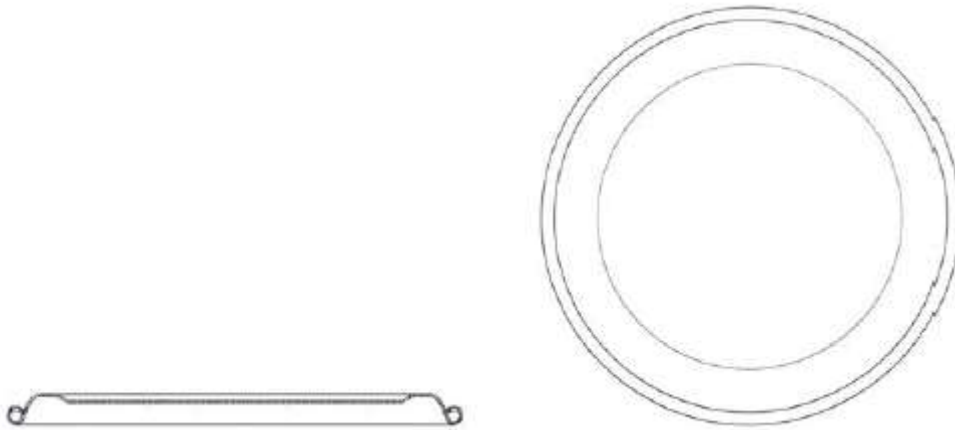
C-281/10. P. sz. ügy – a Bíróság ítélete

Felek: PepsiCo Inc. v. Grupo Promer Mon Graphic SA, OHIM

2003. szeptember 9-én a PepsiCo formatervezési mintaoltalom lajstromozására irányuló bejelentést nyújtott be az OHIM-hoz, amely a mintát lajstromozta „promóciós játékcikkek” vonatkozásában.

A Grupo Promer megsemmisítési kérelmet nyújtott be a mintaoltalommal szemben arra hivatkozva, hogy a minta nem felel meg az újdonság és az egyéni jelleg követelményének, valamint, hogy jogosultja egy korábbi mintaoltalomnak „fémlemez játékokhoz” termékek tekintetében.

Az OHIM fellebbezési tanácsa megállapította, hogy a vitatott formatervezési mintaoltalom nem ütközik a Grupo Promer korábbi mintaoltalmával. Úgy vélte, hogy a mintaoltalomhoz kapcsolódó termékek a promóciós cikkek sajátos kategóriájába, a játékkorongok körébe tartoznak, és az ilyen promóciós cikkek kitalálójának alkotói szabadságfoka szigorúan korlátozott. Ezért a mintákon oldalról látható eltérés elegendő ahhoz, hogy a tájékozott használóban eltérő összbenyomást alakítson ki.

A Törvényszék megállapította, hogy a szóban forgó termék a promóciós játékcikkek egy sajátos kategóriájába, a „rapper”, illetve „tazo” néven ismert játéktermék kategóriába tartozik. Úgy vélte, mivel a szóban forgó minták közötti hasonlóságok a közös tulajdonságokban nyilvánulnak meg, a tájékozott használóban keltett összbenyomást illetően csupán csekély jelentőségük van. Minél korlátozottabb a szerző szabadsága a vitatott minta kialakításában, annál inkább elegendők lehetnek kisebb különbségek is ahhoz, hogy eltérő összbenyomást alakítsanak ki a tájékozott használóban. A törvényszék a két ütköző minta között fennálló különbségeket megvizsgálva megállapította, hogy azok nem elegendők ahhoz, hogy a minta a tájékozott használóban eltérő összbenyomást alakítson ki, mint a korábbi minta.

A Bíróság rámutatott arra, hogy a 6/2002 rendelet nem határozza meg a **tájékozott használó** fogalmát. Ezt a fogalmat mindazonáltal úgy kell értelmezni, mint a védjegyjogban alkalmazandó **átlagos fogyasztó** (akitől nem várnak el semmilyen különleges ismeretet, és aki általában nem hasonlítja közvetlenül össze az ütköző védjegyeket) és a **komoly technikai ismeretekkel rendelkező szakember között elhelyezkedő köztes fogalmat**. Így a tájékozott használó fogalmát úgy kell értelmezni, mint amely – **akár személyes tapasztalat, akár az adott ágazatára vonatkozó kiterjedt ismerete folytán – nem átlagosan figyelmes, hanem különösen éber használót jelöl**. Éppen ezt a köztes fogalmat fogadta el a Törvényszék, amikor megállapította, hogy a jelen ügyben releváns tájékozott használó az 5-10 éves gyermek, illetve olyan termékeket gyártó cég marketingigazgatója lehet, amelyeket „rapperekkel”, illetve „tazókkal” népszerűsítene. A tájékozott használónak a természetéből fakad, hogy amikor lehetséges, a termékeket közvetlenül hasonlítja össze. Nem zárható azonban ki, hogy az ilyen összehasonlítás az érintett területen megvalósíthatatlan vagy szokatlan, különösen sajátos körülmények vagy a szóban forgó mintákkal ábrázolt tárgy tulajdonságai miatt. A tájékozott használó figyelmének szintjével kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy bár nem a szokásosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó, aki rendszerint egészében érzékeli a formatervezési mintát, és nem vizsgálja annak egyes részeit, nem is olyan szakértő vagy szakember, aki képes részletesen megfigyelni az ütköző formatervezési minták között esetlegesen fennálló minimális eltéréseket. Így a **„tájékozott” jelző azt sugallja, hogy a használó – anélkül, hogy tervező vagy technikai szakértő lenne – ismeri az érintett ágazatban jelen lévő különböző formatervezési**

mintákat, bizonyos fokú ismeretekkel rendelkeznek az említett formatervezési mintákat rendszerint alkotó elemek vonatkozásában, és az érintett áruk irányában megnyilvánuló érdeklődése folytán azok használata során viszonylag magas fokú figyelmet tanúsít.

Mivel a formatervezési mintáknál az összehasonlítást végző személy olyan tájékozott használó, aki különbözik az átlagos fogyasztótól, nem minősül tévedésnek, ha a szóban forgó formatervezési minták által keltett összbenyomás értékelésekor figyelembe veszik azokat a ténylegesen forgalmazott termékeket, amelyek ezeknek a formatervezési mintáknak megfelelnek.